

Governance of the Future



Context

Zowel de manier waarop we tot beleid komen als de manier waarop we besturen evolueert, of het nu onder invloed is van nieuwe technologieën of omdat burgers zich het politiek domein opnieuw toe-eigenen. Big data, blockchain, kunstmatige intelligentie en vele andere technologieën brengen nieuwe opportuniteiten met zich mee die de werking van openbaar bestuur kunnen verbeteren en het vertrouwen in het beleid kunnen verhogen. In verschillende steden en landen worden daarnaast experimenten rond procesinnovatie opgezet met participatie, vertrouwen en duurzaamheid als spilwoorden. *Civic tech* verbindt die technologische en procesinnovaties, maar ook de evolutie naar beleid gevoed door wetenschappelijke inzichten kan het vertrouwen in en de duurzaamheid van het gevoerde beleid verhogen.

Die nieuwe trends creëren hoge verwachtingspatronen bij de bevolking, alsook hoge beleidsambities. In het meest optimistische scenario kunnen ze immers leiden tot een flexibel, vlot, geïnformeerd en gepersonaliseerd beleid dat beantwoordt aan de noden van de burger. Tegelijk roepen ze belangrijke vragen op en brengen ze belangrijke uitdagingen met zich mee op het vlak van haalbaarheid, uitvoerbaarheid, veiligheid, vrijheid, ethiek, etc.

Uitdagingen

De politieke wereld en de overheidsdiensten staan steeds meer onder druk, enerzijds omdat burgers de klassieke politieke actoren steeds meer afwijzen en anderzijds omdat de maatschappij voortdurend verandert. Of het nu is door te kiezen voor meer digitalisering, door burgers de mogelijkheid te geven om beslissingen te nemen of door een meer geïntegreerde aanpak te hanteren, het openbaar en politiek bestuur zal moeten evolueren om de uitdagingen van morgen het hoofd te kunnen bieden. In deze oproep kunnen verschillende specifieke vraagstukken behandeld worden, maar uiteindelijk moet wel een (deel van het) antwoord worden gegeven op de volgende vraag: hoe richt je regeringen en overheden in die op de burger gericht zijn, coöperatief zijn, netwerken leggen, ethisch zijn en al dan niet ondersteund worden door innovatieve technologische oplossingen, zodat ze kunnen antwoorden op de uitdagingen van een duurzame en rechtvaardige samenleving voor morgen?

Innoviris zal geen projecten ondersteunen die uitgaan van politieke dogma's of die parallellen vertonen met overheidsopdrachten die louter ten goede komen aan één overheidsdienst. We blijven uitsluitend binnen het kader van de organisatie van het bestuur en de daartoe benodigde instrumenten.

Voorbeelden van relevante subvragen voor het onderzoek:

Burgers zijn steeds meer vragende partij om het openbaar bestuur in eigen handen te nemen, wat we tijdens de laatste gemeenteverkiezingen (en waarschijnlijk ook bij de volgende gewestelijke en federale verkiezingen) weerspiegeld zagen in de programma's van verschillende partijen, die vormen van participatief of burgerbestuur voorstelden. In welke mate (en hoe) kunnen die voorstellen

uitgewerkt worden? Welke soort beslissingen kunnen echt in handen van de burgers vallen? Hoe kunnen de burgers zich die toe-eigenen?

Wat zijn relevante instrumenten, IT of andere, voor de regio? Welke implementatietrajecten zouden realistisch zijn? Welk maatschappelijk voordeel kunnen we verwachten? Wat is de impact op sociale rechtvaardigheid? Wat zijn de opportuniteiten of belemmeringen voor het gebruik van technologische oplossingen? Wat zijn de niet-technologische alternatieven?

Hoe kunnen de regering of de overheid hun eigen beleid innoveren in een context van bestaande regels, processen en procedures (verduidelijking, vereenvoudiging, flexibiliteit voor innovatie en experimenten, risicobeheer en complexiteit)? Hoe kan de impact van het regerings- of overheidsbeleid worden versterkt door een efficiëntere overdracht van wetenschappelijke of andere kennis? Hoe kan die overdracht verbeterd worden?

Mogelijke peters: het Brussels Parlement, gemeentes, kabinetten, overheidsdiensten ...